

Asia: VN/18003/2024

Lausuntopyyntö luonnoksesta hallituksen esitykseksi ympäristönsuojelulain muuttamisesta (lupamääräysten tarkistamismenettely)

Lausunnonantajan lausunto

Näkemyksenne ympäristönsuojelulakiin lisättäväksi ehdotettavasta lupamääräysten tarkistamismenettelystä (uusi 71 §)?

Vad är er åsikt om det förfarande för översyn av tillståndsvillkoren som enligt propositionen ska tas in i miljöskyddslagen (den nya 71 §)?

On varsin kannatettavaa, että esitetyssä muutoksessa pyritään sujuvoittamaan ympäristölupaprosessia. Yhteisenä tavoitteenamme varmasti on, että ympäristölupaprosessi olisi sellainen, että kukaan sellaista toimintaa harjoittava taho, ei jättäisi ympäristölupaa hakematta sen tähden, että prosessi koetaan liian monimutkaiseksi. Valitettavasti kun tilanne on sellainen, että edelleen on tahoja, jotka harjoittavat toimintaansa ilman asianmukaisia ympäristölupia.

Lupaprosessin kulmakivenä on, että luvan perusteena olevat kriteerit ja tavoitteet ovat läpinäkyviä sekä yleisesti tiedossa olevia. Ilman näitä on tilanne yrittäjän näkökulmasta hieman kohtuuton, jos erilaisia vaateita alkaa tulla prosessin edetessä, jolloin myös esimerkiksi erilaisten selvitysten hintalappu muodostuu helposti toiminnanharjoittajalle kohtuuttoman korkeaksi (perusteluissa esimerkiksi todettiin, että kustannusvaikutus muutoksesta kohdistuisi toiminnanharjoittajalle).

Pohdittaessa lakiin esitettyä muutosta tulisi mielestämme ottaa keskiöön kysymys, että toteutuuhan prosessissa myös yrittäjän oikeusturva. Esitetty muutos ei saa johtaa tilanteeseen, jossa jälkijättöisesti yritys joutuisi merkittävästi muuttamaan toimintaansa voimassaolevaan lupaan nähden sen vuoksi, että tulkinnat tiettyjen asioiden osalta muuttuisivat esimerkiksi niissä tilanteissa, että valvonnan puolella tapahtuisi muutoksia (henkilömuutokset).

Uusimman teknologian hyödyntäminen on luonnollisesti kaikkien yritysten tavoitteena, mutta koska kyse on myös liiketoiminnasta, lakia tulee kirjoittaa siten, että se huomio myös toiminnanharjoittajien taloudelliset- ja tuotannolliset rajoitteet sekä toiminnan luonteen. Näemme, että lainsäädäntö on väärä elementti esimerkiksi ohjaamaan yritysten tekemiä teknisiä valintoja liian yksityiskohtaiselle tasolle.

Puhuttaessa ympäristöluvitukseen liittyviin muutoksiin tulee myös huomioida, että lupa turvaa sen haltijalle myös tietynlaisen työrauhan. Keskustelu ja demokraattinen päätöksenteko on luonnollisesti aina toivottavaa ja Suomen vahvuus, mutta esimerkiksi valitusmahdollisuuksien helpotus yksittäisten tahojen osalta, kun lupa on jo saatettu voimaan, aiheuttaa merkittävän riskin niille toimijoille, jotka ovat tehneet investoinnit ja suunnitelleet toimintansa ympäristöluvan edellyttämien raamien mukaisesti. Valitettavasti kuin tilanne on se, että jokainen toivoo toimivaa jätehuoltoa sekä kiertotaloustoimintaa, mutta vain harva haluaa sitä esimerkiksi oman toimintaympäristönsä läheisyyteen.

Kokonaisuudessaan on kannatettavaa, että kaikki toimenpiteet tehdään lupaprosessin sujuvoittamiseksi ja tämä tuleekin viedä käytäntöön siten, että tämä ei rajaa yritysten toimintaa eikä vaaranna osaltaan yrittäjien oikeusturvaa tai haasta yritysten toimintaa kohtuuttomassa määrin.

Näkemyksenne 88, 91 ja 125 §:ään ehdotettavista muutoksista?

Vad är åsikt om de ändringar som föreslås i 88, 91 och 125 §?

Esitykset sinänsä ovat kannatettavia. Toki toivomme, että pykälä 71§ ei muodostuisi sellaiseksi, että millään muotoa heikentäisi yrittäjien oikeusturvaa tai veisi pois työrauhaa, jonka ympäristölupa osaltaan suo.

Näkemyksenne ympäristölupahakemuksesta pyydettäviä lausuntoja koskevan 42 §:n muutosehdotuksesta?

Vad är er åsikt om förslaget till ändring av 42 § om utlåtanden som begärs om ansökan om miljötillstånd?

Esitys on varsin kannatettava ja uskomme, että muutos auttaa vähentämään kunnissa tehtävän työn taakkaa, madaltaa kynnyistä lähteä hakemaan ympäristölupaa (tavoitteena kun tulisi olla, että esimerkiksi koko kiertotalousala toimisi ympäristöluvan alla) sekä kokonaisuudessaan jouhevoittaa ympäristölupaprosessia. Luotamme täysin siihen, että lupa-asioita käsittelevä viranomaisen osaa ammattitaitonsa turvin tehdä päätöksen niistä lausunnonantajista, jotka nähdään tarpeelliseksi ympäristöluvan myönnön yhteydessä

Näkemyksenne ympäristönsuojeluasetukseen ehdotettavista muutoksista?

Vad är er åsikt om de ändringar som föreslås i statsrådets förordning om miljöskydd?

Ei lausuttavaa

Voitte esittää tässä muut kommenttinne esitysluonnoksesta:

Här kan ni lämna övriga kommentarer om propositionsutkastet:

- On hienoa, että valmistelussa on konkreettisia esityksiä osana hallituksen säätämiä normienpurkutalkoita (42§ pakollisen lausunnon poisto). Kannamme kuitenkin samalla huolta siitä, että lainsäädäntö ei saa ajaa ympäristöluvitettua toimintaa tilanteeseen, jossa yrittäjien oikeusturvajollaintavoin merkittävästi heikentyisi tai luvat muodostuisivat sellaisiksi, että työrauhan sijaan ne loisivat toiminnanharjoittajille epävarmuuden tilan.

Ympäristölainsäädännön ei mielestämme kuuluisi lähteä aina siitä tulokulmasta, että sen alla toimintaansa toteuttavat yritykset yrittäisivät toimia jollain tavoin yhteisiä ympäristötavoitteita vastaan. Meidän tulee pystyä luomaan jäte- ja kiertotalousalalle kannustava ja toimiva ympäristö, joka on demokraattinen ja keskustelevalta, mutta ei voi myöskään aina lähteä siitä kulmasta, että toimintaa harjoittava yritys on ainut joustokykä ilmentävä taho.

Kallio-Kokko Hanna

Suomen Romukauppiain Liitto ry - Hanna Kallio-Kokko